

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е № 4

София, 14 август 2007 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Румен Янков

Членове: Васил Гоцев

Людмил Нейков

Лазар Груев

Емилия Друмева

Евгени Танчев

Димитър Токушев

Благовест Пунев

Пламен Киров

Красен Стойчев

при участието на секретар-протоколита Снежана Петрова разгледа в закрито заседание на 14 август 2007 г. конституционно дело № 9 /2007 г., докладвано от съдията Емилия Друмева.

Делото е образувано на 7 август 2007 г. по искане на най-малко 1/5 от народните представители от XL-то Народно събрание. С него Конституционният съд е сезиран да тълкува на основание чл. 12, ал. 1, т. 1 от Закона за Конституционния съд /ЗКС/ посочени като "необнародвани, но приети от Народното събрание текстове" от Закона за изменение и допълнение на Закона за местните избори /обн. ДВ, бр. 63 от 2007 г./ във връзка със следните два въпроса :

10

- противоконституционно ли е необнародването и невлизането в сила на нормативни текстове, приети на първо и второ четене съгласно чл. 88, ал. 1 от Конституцията, и

- противоконституционно ли е издаването на решение на Централната изборителна комисия за местните избори /ЦИКМИ/, свързано с тълкуване на понятието "живял 10 месеца", различно от това, прието на първо и второ четене от Народното събрание.

Искането е направено от субект на право на инициатива по чл. 150, ал. 1 от Конституцията.

Необходимостта от тълкуване е обоснована с твърдения за нарушения на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание /ПОДНС/ и на чл. 88, ал. 1 от Конституцията, извършени при приемането на параграфи от ЗИД на ЗМИ /ДВ, бр. 63 от 2007 г./.

1. Искането за тълкуване поставя предварителния въпрос за параметрите, в които съдът може да упражнява даденото му правомощие за задължителни тълкувания на Конституцията /чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията/. Като основание на искането се сочи, обаче, не чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията, а правомощието на Конституционния съд, предвидено в чл. 12, ал. 1, т. 1 от Закона за Конституционния съд : "1. дава задължителни тълкувания на Конституцията ;". Видно е, че двата текста са еднозначни; в съдържанието им не може да се вложи различен смисъл. Като се има предвид, че Конституционният съд черпи своите правомощия непосредствено от Конституцията, то основанието за неговото сезиране в случая би трябвало да бъде чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията. Още повече, че със закон не могат

нито да се дават, нито да се отнемат правомощия на Конституционния съд извън предвидените в Конституцията /чл. 149, ал. 2 от Конституцията/.

2. Може ли настоящето искане да се впише в правомощието на съда по чл. 149, ал.1, т.1 от Конституцията - даване на задължителни тълкувания на Конституцията ? При упражняването му Конституционният съд не постановява противоконституционност, не решава конкретен юридически проблем, а установява смисъла на конституционна норма /и/, по който смисъл се спори, констатира се неяснота и/или двусмислие, разкриването му обосновава различни възможни решения, или прилагането е противоречиво. Така даването на задължително тълкуване служи непосредствено за повече ефективност на основния закон /Определения на Конституционния съд от 19.12.1996 г. по к.д. № 30 от 1996 г., от 30. 06.1998 г. по к.д. № 14 от 1998 г. и др./ .

3. В настоящето искане, обаче, необходимостта от задължително тълкуване не е обоснована с констатация за неяснота относно съдържанието и смисъла на конституционна норма, нито за противоречиво прилагане. Нещо повече, такава конституционна норма като желан предмет на тълкуването, въобще не се сочи. Няма и твърдения за неяснота, противоречие или двусмислие на разпоредба или принцип на Конституцията. И това е разбираемо, защото първият въпрос, по който се иска тълкуване, не съдържа нито неяснота, нито двусмислие, нито възможни противоречиви последици. Той има ясна уредба в Конституцията - чл. 77, ал.1, т.4 :"/Председателят на Народното събрание/ 4.

удостоверява с подписа си съдържанието на приетите от Народното събрание актове ;", чл. 86, ал.1 : "Народното събрание приема закони, решения, декларации и обръщения.", чл. 87, ал.1 : "Право на законодателна инициатива има всеки народен представител и Министерският съвет.", чл. 88 : " /1/ Законите се обсъждат и приемат с две гласувания, които се извършват на отделни заседания. По изключение Народното събрание може да реши двете гласувания да се извършат в едно заседание. /2/ Другите актове на народното събрание се приемат с едно гласуване. /3/ Приетите актове се обнародват в "Държавен вестник" не по-късно от 15 дни след приемането им." А правната уредба на всички други въпроси по приемането и обнародването на актовете на Народното събрание Конституцията възлага на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание /ПОДНС/ и законите, т.е. оставя на волята на Народното събрание като автономен и единствен автор на закони .

4. Самото искане съдържа в заглавието си изричното уточнение, че се иска тълкуване на законови текстове, а не на неясни или противоречиви конституционни текстове. Налага се изводът, че искането не отговаря на смисъла и предназначението на тълкувателното правомощие на Конституционния съд по чл. 149, ал.1, т.1 от Конституцията да извежда ясно и пълно нормативното съдържание на конституционни разпоредби, а очаква от Конституционния съд да постанови каква да е уредбата във въпросните параграфи на ЗИД на ЗМИ, т.е. съдът да се постави в положението на позитивен законодател, което, без съмнение, е извън правомощията му. Многократно Конституционният съд се е произнасял, че не е допустимо чрез правомощието за тълкуване да

се търси и постига заобикаляне на конституционно установени правомощия ; Конституционният съд не може чрез тълкуване да дава конкретни указания за действие /бездействие/ на органи на публична власт, вкл. Народното събрание, още по-малко да ограничава неговата суверенна функция на единствен законодател в държавата /Решение на КС № 8 от 2005 г./. Гаранцията дали правните актове на Народното събрание ще са съобразени с Конституцията, е самата Конституция - всички те подлежат на контрол пред Конституционния съд.

5. Многократно Конституционният съд се е произнасял и, че упражняването на неговото тълкувателно правомощие по чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията не може да допълва или дописва Конституцията /напр.Определение от 17.05.2004 г. по к.д. № 3 от 2004 г./. Тълкуването не е нещо друго освен изясняване на норма/и на Конституцията сега, към настоящето време. А вторият въпрос, по който се иска тълкуване, е в бъдещо време, при това несигурно като събитие. Ако съдът тълкува сега, последицата ще е видна : да внушава на ЦИКМИ как да действа и какви указания по прилагането на закона да дава ; въпросите да се решават не от компетентния орган /ЦИКМИ/, а от конституционната юрисдикция, която да определя правилата за поведение на ЦИКМИ. Такова тълкуване би надхвърлило недопустимо пределите и смисъла на тълкувателното правомощие на Конституционния съд. Следва да се има предвид и че, актове на ЦИКМИ подлежат по начало на съдебен контрол не пред Конституционния съд, а пред Върховния административен съд.

В досегашната си практика Конституционният съд е отказвал да се произнася, когато не е налице неяснота или отсъства

правен проблем, който да бъде решен по пътя на тълкуване.

Предвид изложеното, искането трябва да бъде отклонено като недопустимо, а производството пред Конституционния съд - прекратено.

По тези съображения и на основание чл. 13 и 19 от Закона за Конституционния съд и чл. 26 от ПОДКС, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И :

Отклонява като недопустимо искането на най-малко 1/5 от народните представители от XL-то Народно събрание за тълкуване на "необнародвани, но приети от Народното събрание текстове от обнародвания ЗИД на ЗМИ /обн. ДВ, бр. 63 от 2007 г./".

Прекратява производството по делото.

Връща искането на автора му заедно с препис от настоящето определение.

Председател:

Румен Янков

Членове:

Васил Гоцев

Евгени Танчев

Людмил Нейков

Димитър Токунчев

Лазар Груев V^v

Благовест Пунев ^{В.М. по Т.А}

Емилия Друмева

(Пламен Киров)

Красен Стойчев